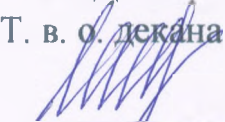

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**Національний авіаційний університет****Факультет наземних споруд і аеродромів****Кафедра інфраструктури авіаційного транспорту**

УЗГОДЖЕНО

Т. в. о. декана

Валентина ГРАБОВЧАК

«18» жовтня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«19» 10

Система менеджменту якості

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Планувальна організація
та забудова приаеродромних територій»**

Освітньо-професійна програма: «Автомобільні дороги і аеродроми»

Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

Спеціальність: 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	5	120/4	17	34	-	69	-	-	диф.залік

Індекс: РБ-5-192-2/23-3.6

СМЯ НАУ РП 10.01.10-01-2023

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10-01-2023
		Стор. 2 із 21	

Робочу програму навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Автомобільні дороги і аеродроми», навчального та робочого навчального планів № НБ-5-193-2/23, № РБ-5-193-2/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила
доцентка кафедри інфраструктури
авіаційного транспорту, к. т. н., с. н. с.

 Галина АГЄЄВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Автомобільні дороги і аеродроми», спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» – кафедри інфраструктури авіаційного транспорту, протокол №7 від «29» серпня 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми
«Автомобільні дороги і аеродроми»

 Оксана ЧЕРНИШОВА

Завідувач кафедри

 Олександр ДУБИК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету наземних споруд і аеродромів, протокол № 8 від « 29» вересня 2023 р.

Голова НМРР

Геннадій ТАЛАВІРА

Рівень документа – 36
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10–01–2023
		Стор. 3 із 21	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	5
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	6
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	7
2. Програма навчальної дисципліни	8
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	8
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	8
2.3. Тематичний план.....	11
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	12
3.1. Методи навчання	12
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	12
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	14
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	15

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10–01–2023
		Стор. 4 із 21	

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни (РП) «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення Програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора №249/од. від 29.04.2021 р., та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання

Навчальна дисципліна «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій» є однією з вибірових компонент, які формують цикл дисциплін вільного вибору здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у галузі знань 19 «Архітектура та будівництво».

Метою викладання дисципліни є поглиблення теоретичних знань та формування практичних навичок систематизації інформації, планування територій, розроблення містобудівної документації, встановлення обмежень використання приаеродромної території з урахуванням її шумового забруднення, узгодження будівництва об'єктів різного призначення на приаеродромній території.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- *оволодіння знаннями:*

а) передумов виникнення урбанізації, основних її аспектів (демографічного, економічного, просторового і суспільного), фаз, напрямків та проблем;

б) урбаністичного планування, проєктування та управління розвитком приаеродромних територій;

в) формування мереж і систем розселення навколо аеропортів;

г) зонування приаеродромних територій з врахуванням шумового забруднення;

державного регулювання; нормативно-правового забезпечення процесів урбанізації;

д) стратегій та бізнес моделей розвитку аеропортів та територій, розташованих у зонах їх впливу;

е) формування іміджевої політики приаеродромних територій в контексті сталого розвитку;

ж) декарбонізації діяльності аеропортів та урбанізованих територій;

- *застосування на практиці здобутих знань під час:*

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10–01–2023
		Стор. 5 із 21	

а) проектування об'єктів транспортної інфраструктури аеропортів, будівель та споруд виробничого, громадського та спеціального призначення, тощо;

б) розв'язання складних міждисциплінарних проблем міського і регіонального розвитку територій, зокрема у зоні впливу аеропортів;

в) запровадження заходів з енергозбереження та розвитку політики енергозбереження в аеропортах та в зонах їх впливу;

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна

Навчальна дисципліна дає можливість досягти такі результати:

- застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії (ПРН01);
- брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури та будівництва (ПРН02);
- презентувати результати власної роботи та аргументувати свою позицію з професійних питань, фахівцям і нефахівцям, вільно спілкуючись державною та іноземною мовою (ПРН03);
- використовувати та розробляти технічну документацію на усіх стадіях життєвого циклу будівельної продукції (ПРН05);
- застосовувати сучасні інформаційні технології для розв'язання інженерних та управлінських задач будівництва та цивільної інженерії (ПРН06);
- виконувати збір, інтерпретацію та застосування даних, в тому числі за рахунок пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел (ПРН07);
- проектувати будівельні конструкції, будівлі, споруди, інженерні мережі та технологічні процеси будівельного виробництва, з урахуванням інженерно-технічних та ресурсозберігаючих заходів, правових, соціальних, екологічних, техніко-економічних показників, наукових та етичних аспектів, і сучасних вимог нормативної документації, часових та інших обмежень, у сфері архітектури та будівництва, охорони довкілля та безпеки праці (ПРН09);
- приймати та реалізовувати раціональні рішення з організації та управління будівельними процесами при зведенні об'єктів будівництва та їх експлуатації (ПРН10);

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10-01-2023
		Стор. 6 із 21	

- оцінювати відповідність проектів принципам проектування міських територій та об'єктів інфраструктури і міського господарства (ПРН11);
- мати поглиблені когнітивні та практичні уміння / навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач в галузі будівництва та цивільної інженерії (відповідно до спеціалізації) (ПРН12);
- здійснювати організацію та керівництво професійним розвитком осіб та груп у сфері архітектури та будівництва (ПРН13);
- забезпечувати надійну та безпечну експлуатацію будівельних конструкцій будівель, споруд та інженерних мереж (ПРН14);
- демонструвати вміння працювати з геодезичними приладами та використовувати топографічні матеріали для проектування та створення об'єктів в галузі промислового і цивільного будівництва (ПРН15);
- виконувати економічний аналіз при проектуванні, будівництві, реконструкції та експлуатації будівель та споруд, використовувати методи інвестиційної оцінки об'єктів будівництва (ПРН16);
- володіти знаннями чинних нормативних документів з проектування, будівництва та експлуатації автомобільних доріг та аеродромів, а також інших нормативних актів України, які стосуються будівельної галузі (ПРН19);
- вміти використовувати принципи і методи розрахунку об'єктів автомобільних доріг та аеродромів, інфраструктури (транспорт, благоустрій територій, інженерні комунікації тощо) (ПРН20).

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна

Навчальна дисципліна дає можливість здобути такі компетентності:

- а) загальні:**
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01);
 - знання та розуміння предметної області та професійної діяльності (ЗК02);
 - здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК05);
 - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК06);
 - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК08);
 - здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного)

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10–01–2023
		Стор. 7 із 21	

суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК09);

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК10);

б) спеціальні:

- здатність використовувати концептуальні наукові та практичні знання з математики, хімії та фізики для розв'язання складних практичних проблем в галузі будівництва та цивільної інженерії (СК01);

- здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів економіки та менеджменту для раціональної організації та управління будівельним виробництвом (СК02);

- здатність проектувати будівельні конструкції, будівлі, споруди та інженерні мережі (відповідно до спеціалізації), з урахуванням інженерно-технічних та ресурсозберігаючих заходів, правових, соціальних, екологічних, техніко-економічних показників, наукових та етичних аспектів, і сучасних вимог нормативної документації у сфері архітектури та будівництва, охорони довкілля та безпеки праці (СК03);

- здатність обирати і використовувати відповідні обладнання, матеріали, інструменти та методи для проектування та реалізації технологічних процесів будівельного виробництва (СК04);

- здатність до інжинірингової діяльності у сфері будівництва, складання та використання технічної документації (СК06);

- усвідомлення принципів проектування сельбищних територій (СК08);

- здатність здійснювати та організовувати технічну експлуатацію будівель, та споруд, забезпечувати надійність, безпеку і довговічність роботи будівельних об'єктів, в тому числі авіаційної галузі (СК12).

1.4. Міждисциплінарні зв'язки

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін «Філософія», «Інженерна геодезія», «Планування міст і транспорт», «Генеральне планування аеропортів», «Архітектура будівель і споруд», є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Вертикальне планування аеродромів», «Проектування автомобільних доріг», «Економіка будівництва автомобільних доріг і аеродромів», «Основи експлуатації доріг та аеродромів», «Організація будівництва» та виконання кваліфікаційних робіт.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10-01-2023
		Стор. 8 із 21	

2. Програма навчальної дисципліни

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «Приаеродромна територія – територія з обмеженою забудовою»;
- навчального модуля №2 «Вітчизняна та міжнародна практика використання приаеродромних територій».

Кожен з них є логічною, завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 «Приаеродромна територія – територія з обмеженою забудовою»

Інтегровані вимоги модуля №1:

- *оволодіння знаннями:*
 - а) передумов виникнення урбанізації, основних її аспектів (демографічного, економічного, просторового і суспільного), фаз, напрямків та проблем;
 - б) урбаністичного планування, проектування та управління розвитком територій;
 - в) формування мереж і систем розселення навколо аеропортів;
 - г) державного регулювання; нормативно-правового забезпечення процесів урбанізації;
- *застосування на практиці здобутих знань під час:*
 - а) розв'язання складних міждисциплінарних проблем міського і регіонального розвитку територій, зокрема у зоні впливу аеропортів.

Тема 1. Процеси урбанізації

Основні поняття. Передумови. Основні аспекти. Послідовні фази, напрямки та проблеми сучасної урбанізації. Нові явища (аеротрополіс, місто-аеропорт, тощо).

Тема 2. Актуальність проблем урбанізації та планувальної організації приаеродромних територій

Мета і завдання вивчення дисципліни. Методологія та понятійний апарат. Нормативно-правове забезпечення просторової організації та забудови приаеродромних територій.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10–01–2023
		Стор. 9 із 21	

Тема 3. Урбанізація та просторове планування

Урбаністичне планування. Урбаністичне проектування.

Тема 4. Система просторового планування в Україні

Методи та принципи просторового планування. Національний, регіональний та місцевий рівні.

Тема 5. Управління розвитком територій

Основні проблеми та передумови. Державне регулювання. Нормативно-правове забезпечення. Стратегії забезпечення сталого розвитку.

Тема 6. Формування мереж і систем розселення навколо аеропортів.

Практика та перспективи

Умови та передумови, які впливають на формування мережі й системи розселення навколо аеропортів. Державне регулювання. Нормативно-правове забезпечення.

Тема 7. Просторове зонування території навколо аеропорту з умов впливу авіаційного шуму

Умови визначення показників авіаційного шуму в аеропорту та на приаеродромній території.

Умови впливу авіаційного шуму.

Процедури просторового зонування території навколо аеропорту з урахуванням умов впливу авіаційного шуму.

Критерії оцінки стану шумового забруднення в аеропорту (на аеродромі) та на приаеродромній території. Оцінка ступеня негативного впливу авіаційного шуму на населення.

Тема 8. Карти шуму навколо аеропорта

Контури шуму. Межі захисту від впливу авіаційного шуму.

Побудова та умови перегляду карт шуму. Зони обмеження житлово-цивільного, культурно-побутового та промислового будівництва.

Заходи зниження впливу авіаційного шуму в аеропорту (на аеродромі) та на приаеродромній території. Контроль та моніторинг заходів.

Модуль №2. Вітчизняна та міжнародна практика використання приаеродромних територій

Інтегровані вимоги модуля №2:

- *оволодіння знаннями:*

а) стратегій та бізнес моделей розвитку аеропортів та територій, розташованих у зонах їх впливу;

б) формування іміджевої політики територій в контексті сталого розвитку;

в) декарбонізації діяльності аеропортів та урбанізованих територій;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10-01-2023
		Стор. 10 із 21	

г) використання геоінформаційних технологій для запровадження заходів з енергозбереження та розвитку політики енергозбереження в аеропортах;

- застосування на практиці здобутих знань під час:

а) проєктування об'єктів транспортної інфраструктури аеропортів, будівель та споруд виробничого, громадського та спеціального призначення, тощо;

б) розв'язання складних міждисциплінарних проблем міського і регіонального розвитку територій, зокрема у зоні впливу аеропортів;

в) запровадження заходів з енергозбереження та розвитку політики енергозбереження в аеропортах.

Тема 1. Сучасні тенденції розвитку аеропортів та територій, розташованих у зонах їх впливу

Сучасні бізнес моделі розвитку аеропортів з урахуванням територій, розташованих поруч. Особливості, досвід впровадження, практика поширення. Галузеве регулювання. Нормативно-правове забезпечення.

Тема 2. Бізнес моделі розвитку аеропортів та приаеродромних територій (аеротрополіс, місто-аеропорт та ін.)

Перетворення аеропортів на мультимодальні транспортні вузли, міста-аеропорти, аеротрополіси. Особливості просторового планування, експлуатації, врахування впливу на навколишнє середовище.

Тема 3. Стратегічні напрямки розвитку аеропортів та транспортної інфраструктури України

Стратегічні вектори державної політики України у авіаційній галузі, розвитку громад та територій. Цільові програми розвитку регіонів та аеропортів, зокрема, регіональних. Програма «Велике будівництво»

Тема 4. Відновлення аеропортів як складова концепцій розвитку міст

Стратегії розвитку населених пунктів, до складу яких входять аеропорти. Світова та вітчизняна практика.

Тема 5. Формування іміджу приаеродромних територій в контексті сталого розвитку

Соціально-економічні складові сталого розвитку урбанізованих територій, наближених до аеропортів.

Тема 6. Територіальний брендинг

Імідж як фактор розвитку територій. Територіальний брендинг. Позиціонування регіонів, міст, аеропортів.

Тема 7. Декарбонізація діяльності аеропортів як складових урбанізованих територій

Декарбонізації сталих аеропортів як об'єктів інфраструктури авіаційного транспорту та складових урбанізованих територій.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10-01-2023
		Стор. 11 із 21	

Тема 8. Вуглецева акредитація аеропортів та об'єктів неавіаційної діяльності

Мета і завдання акредитації. Рівні акредитації. Світовий досвід.

2.3. Тематичний план

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усього	Лекції	ПР.З	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль №1 « Приаеродромна територія – територія з обмеженою забудовою»					
1.1	Процеси урбанізації	5 семестр			
		8	2	2	4
1.2	Актуальність проблем урбанізації та просторової організації приаеродромної території	6	-	2	4
1.3	Урбанізація та просторове планування	8	2	2	4
1.4	Система просторового планування в Україні	6	-	2	4
1.5	Управління розвитком територій	8	2	2	4
1.6	Формування мереж і систем розселення навколо аеропортів. Практика та перспективи	6	-	2	4
1.7	Просторове зонування території навколо аеропорту з умов впливу авіаційного шуму	8	2	2	4
1.8	Карти шуму навколо аеропортів	6	-	2	4
1.9	Модульна контрольна робота №1	4	1	-	3
	Усього за модулем №1	60	9	16	35
Модуль №2 «Вітчизняна та міжнародна практика використання приаеродромних територій»					
2.1	Сучасні тенденції розвитку аеропортів та територій, розташованих у зонах їх впливу	5 семестр			
		8	2	2	4
2.2	Бізнес-моделі розвитку аеропортів та приаеродромних територій (аеротрополіс, місто-аеропорт та ін.)	6	-	2	4

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10-01-2023		
		Стор. 12 із 21			

2.3	Стратегічні напрямки розвитку аеропортів та транспортної інфраструктури України	8	2	2	4
2.4	Відновлення аеропортів як складових концепцій розвитку міст	6	-	2	4
2.5	Формування іміджу приаеродромних територій в контексті сталого розвитку	8	2	2	4
2.6	Територіальний брендинг	6	-	2	4
2.7	Декарбонізація діяльності аеропортів як складових урбанізованих територій	8	2	2	4
2.8	Вуглецева акредитація аеропортів та об'єктів неавіаційної діяльності	6	-	2	4
2.9	Модульна контрольна робота №2	4	-	2	2
Усього за модулем №2		60	8	18	34
Усього за навчальною дисципліною		120	17	34	69

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- вербально комунікативні методи (лекції, бесіди, розповіді, пояснення, консультації, самостійна робота з літературними джерелами).
- наочні методи (показ ілюстрацій, демонстрація слайдів, відеороликів тощо).
- практичні методи (репродуктивні вправи, творчі вправи, практичні завдання);
- кейс-метод (метод ситуаційних вправ).

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Питання використання приаеродромної території: Постанова Кабінету міністрів України від 23 лютого 2021 р. № 1427. Офіційний вісник України. 2022 р. № 4. Стор. 174. Стаття 192. Код акта 109467/2022

3.2.2. Про затвердження Державної цільової програми розвитку аеропортів на період до 2023 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 126. Офіційний вісник України. 2016. № 18. Стор. 404. Стаття 740. Код акта 80974/2016.

3.2.3. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р. Офіційний вісник України. 2018. № 52. Стор. 533. Стаття 1848. Код акта 90720/2018.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10–01–2023
		Стор. 13 із 21	

3.2.4. Про затвердження Авіаційних правил України «Вимоги до експлуатанта аеродрому щодо просторового зонування території навколо аеропорту з умов впливу авіаційного шуму». Наказ Державної авіаційної служби України від 26.03.2019 № 381. *Офіційний вісник України*. 2019 р. № 39. Стор. 269. Стаття 1399. Код акта 94501/2019.

3.2.5. Про затвердження Авіаційних правил України «Вимоги до цивільних аеродромів України щодо забезпечення обслуговування повітряного руху»: Наказ Державної авіаційної служби України від 22.09.2021 № 1480. *Офіційний вісник України*. № 85. Стор. 35. Стаття 5461. Код акта 107958/2021.

3.2.6. International Civil Aviation Organization (ICAO), 2013. Airport Economics Manual. DOC; 9562. Montreal, Quebec, Canada. 152 p.

3.2.7. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій. [На заміну ДБН Б.2.2-12:2018; чинні від 2019-10-01]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2019. 177 с.

3.2.8. Проектування та будівництво аеродромних комплексів : монографія / Г. М. Агеєва, Л. Г. Гуртіна, О. М. Дубік та ін.; за заг. ред. В. В. Карпова. Херсон : Олді+, 2022. 336 с.

3.2.9. Сталий розвиток авіаційної інфраструктури України: колективна монографія / за заг. ред. д-ра іст. наук В. В. Карпова. Львів – Торунь: Liha – Pres, 2023. 530 с.

3.2.10. Ashford Norman J., Mumayiz Saleh, Wright Paul H. Airport Engineering Planning, Design and Development of 21st Century Airports. 4th Edition, 2011. 769 p.

3.2.11. Kasarda John D. Aerotropolis. Wiley-Blackwell Encyclopedia of Urban and Regional Studies. John Wiley & Sons Press, 2017.

Допоміжна література

3.2.12. Агеєва Г. М. Декарбонізація діяльності аеропортів. *Проблеми розвитку міського середовища*. 2019. №1 (22). С. 16-32. DOI: 10.5281/zenodo.3893827

3.2.13. Агеєва Г. М. Створення в Національному авіаційному університеті науково-навчальної бази підготовки фахівців у галузі містобудування. *Містобудування та територіальне планування*. 2019. Випуск №71. С. 24-38. DOI: 10.5281/zenodo.7831801

3.2.14. Агеєва Г. М. Туристичний потенціал аеропортів та територій, наближених до них. *Роль та значення індустрії туризму й гостинності у розвитку територій, громад, держави* : монографія. Львів : ЛТЕУ, 2022. С. 249-263. DOI: 10.5281/zenodo.6470739

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова аеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10-01-2023
		Стор. 14 із 21	

3.2.15. Агеєва Г. М. Урбанізація територій, наближених до аеропортів – пріоритет підготовки фахівців з містобудування в Національному авіаційному університеті України. *Архітектура, будівництво, дизайн в освітньому просторі* : колективна монографія. За заг. ред. В. В. Карпова. Рига : Baltija Publishing, 2021. С. 8-39. DOI: 10.5281/zenodo.4705434

3.2.16. Агеєва Г. М. Розв'язання містобудівних проблем аеропортобудування: освітній акцент. *Європейські шляхи розвитку сучасних досліджень у галузі технічних наук* : колективна монографія. Рига : Baltija Publishing, 2021. С. 1-25. DOI: 10.30525/978-9934-26-142-8-1

3.2.17. Балусева О. В., Рибаченко Т.Ю. Формування іміджу територій в контексті сталого розвитку. *Економіка і організація управління*. 2019. № 3 (19) – 4 (20). С. 19-24.

3.2.18. Плешкановська А. М., Савченко О. Д. Епохи та міста. Вид. 2-е, доповн. Київ: Логос, 2019. 264 с.

3.2.19. Agieieva G., Tymoshenko M., Bzhezovska N.(2019). Planing organization of macro environment of the airports. *AVIA-2019* : Proceedings of the XIV International Scientific Conference, April 23-25, Kyiv, 2019. Kyiv : National Aviation University. Pp. 21.1-21.5. DOI: 10.5281/zenodo.4914474

3.2.20. Agieieva, G. (2023). Visitors' Terraces as Components of the Urban Environment of Airports. In: Onyshchenko, V., Mammadova, G., Sivitska, S., Gasimov, A. (eds) *Proceedings of the 4th International Conference on Building Innovations. ICBI 2022. Lecture Notes in Civil Engineering*, vol 299. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-17385-1_31 (scopus)

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. Освітньо-професійна програма «Автомобільні дороги і аеродроми» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти // *Репозиторій Національного Авіаційного Університету* : веб-сайт. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/58983>

3.3.2. Кафедра інфраструктури авіаційного транспорту // *Репозиторій Національного авіаційного університету* : веб-сайт. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/58779>

3.3.3. Науково-технічна бібліотека НАУ // *Науково-технічна бібліотека НАУ*: веб-сайт. URL: <http://www.lib.nau.edu.ua/main/>

3.3.4. Репозиторій Національного Авіаційного Університету // *Репозиторій Національного Авіаційного Університету* : веб-сайт. URL: <https://er.nau.edu.ua/>

3.3.5. Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного // *Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного* : веб-сайт. URL: <http://www.dnabb.org/>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10-01-2023
		Стор. 15 із 21	

3.3.6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського // *Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського* : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	Вид навчальної роботи	Мах кількість балів
	Денна форма навчання		Денна форма навчання
1 семестр			
Модуль № 1 «Приаеродромна територія – територія з обмеженою забудовою»»		Модуль № 2 «Вітчизняна та міжнародна практика використання приаеродромних територій»»	
Види навчальної роботи	бали	Види навчальної роботи	бали
Практичні/виконання окремих завдань	8x5	Практичні/виконання окремих завдань	8x5
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	24	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	24
Виконання модульної контрольної роботи №1	10	Виконання модульної контрольної роботи №2	10
Усього за модулем №1	50	Усього за модулем №2	50
Усього за модулями №1, №2			100
Усього за дисципліною			100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10–01–2023
		Стор. 16 із 21	

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної оцінки у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

У випадку **диференційованого заліку** підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Планувальна організація та забудова приаеродромних територій»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.10-01-2023
		Стор. 17 із 21	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	19.10.23	Терещенко К. А.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки
1.	Гусева Т.М.	<i>[Signature]</i>	23.10.23	

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

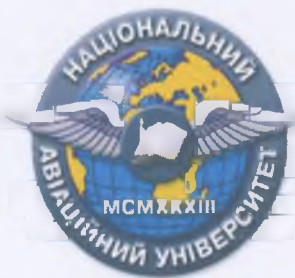
АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

**Силабус навчальної дисципліни
«ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗАБУДОВА
ПРИАЕРОДРОМНИХ ТЕРИТОРІЙ»**

Освітньо-професійна програма: «Автомобільні дороги і аеродроми»

**Спеціальність: 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вільного вибору здобувачів вищої освіти (фаховий вибір)
Курс	3 (третій)
Семестр	5 (п'ятий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Забезпечення безпеки польотів повітряних суден та життєдіяльності населених пунктів, розташованих поруч з аеропортами. Особливості планувальної організації та використання приаеродромної території як території з обмеженою забудовою. Вимоги щодо визначення розмірів приаеродромної території. Критерії оцінки впливу об'єктів будівництва на польоти повітряних суден за встановленими правилами (стандартними маршрутами вильоту, прибуття та заходження на посадку за приладами) та роботу засобів зв'язку, навігації та спостереження (радіотехнічного забезпечення). Нормування процесів використання приаеродромних територій (вітчизняна та міжнародна практика, зокрема, ІКАО). Особлива увага приділяється офіційним процедурам, що визначають: - порядок встановлення обмежень використання приаеродромної території; - порядок визначення у містобудівних умовах та обмеженнях граничної висоти і планувальних обмежень забудови земельних ділянок на приаеродромній території та інформаційної взаємодії з цією метою.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Метою викладання дисципліни є поглиблення теоретичних знань та формування практичних навичок систематизації інформації, планування територій, розроблення містобудівної документації, встановлення обмежень використання приаеродромної території, узгодження будівництва об'єктів на приаеродромній території.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Здобути знання для застосування на практиці під час проектування, будівництва, експлуатації аеродромів; узгодження будівництва об'єктів на приаеродромній території.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Навчальна дисципліна дає можливість здобути загальні компетентності (абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати інформацію з різних джерел; знати та розуміти предметну область та професійну діяльність; спілкуватися з

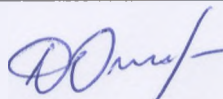
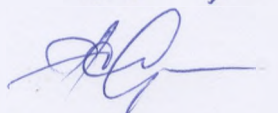
	представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); планувати та реалізовувати плани, працюючи як автономно, так і в команді; ефективно застосовувати знання для розв'язання практичних завдань; виявляти, ставити та вирішувати професійні завдання, приймати обґрунтовані рішення в умовах обмеженої інформації; розробляти та управляти проектами, організовувати безпекову діяльність працівників і якість виконуваних робіт, тощо) та фахові компетентності (критично осмислювати і застосовувати основні теорії, методи та принципи економіки та менеджменту для раціональної організації та управління будівельним виробництвом; проєктувати будівельні конструкції, будівлі, споруди та інженерні мережі з урахуванням інженерно-технічних та ресурсозберігаючих заходів, правових, соціальних, екологічних, техніко-економічних показників, наукових та етичних аспектів, сучасних вимог нормативної документації у сфері архітектури та будівництва, охорони довкілля та безпеки праці; застосовувати комп'ютеризовані системи проєктування та спеціалізоване прикладне програмне забезпечення для вирішення інженерних задач будівництва та цивільної інженерії; здійснювати інжинірингову діяльність у сфері будівництва, складання та використання технічної документації; нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у сфері архітектури та будівництва у непередбачуваних робочих контекстах; усвідомлювати принципи проєктування сельбищних територій; здійснювати організацію та керівництво професійним розвитком осіб та груп у сфері архітектури та будівництва; застосовувати в професійній діяльності заходи охорони праці, безпеки життєдіяльності, принципи енергозбереження та захисту довкілля при виконанні будівельних, ремонтних та експлуатаційних робіт; застосовувати знання про сучасні досягнення в автотранспортній та аеродромній галузях, тощо).
Навчальна логістика	Зміст дисципліни: Модуль №1 «Приаеродромна територія – територія з обмеженою забудовою» Забезпечення безпеки польотів повітряних суден та життєдіяльності населених пунктів, розташованих поруч з аеропортами. Особливості планувальної організації та використання приаеродромної території як території з обмеженою забудовою. Вимоги щодо визначення розмірів приаеродромної території. Критерії оцінки впливу об'єктів будівництва на польоти повітряних суден за встановленими правилами (стандартними маршрутами вильоту, прибуття та заходження на посадку за приладами) та роботу засобів зв'язку, навігації та спостереження (радіотехнічного забезпечення). Модуль №2 «Вітчизняна та міжнародна практика використання приаеродромних територій Нормування процесів використання приаеродромних територій (вітчизняна та міжнародна практика, зокрема, ІКАО). Офіційні процедури, що визначають порядок встановлення обмежень використання приаеродромної території. Офіційні процедури, що визначають порядок визначення у містобудівних умовах та

	обмеженнях граничної висоти і планувальних обмежень забудови земельних ділянок на приаеродромній території та інформаційної взаємодії з цією метою. Вітчизняна та міжнародна практика, досвід та результати використання приаеродромних територій. Приаеродромні території як складові туристичних дестинації. Види занять: лекції, практичні заняття. Методи навчання: вербально комунікативні; наочні (показ ілюстрацій, демонстрація слайдів, відеороликів тощо); практичні; кейс-метод (метод ситуаційних вправ). Форми навчання: очна.
Пререквізити	«Філософія», «Інженерна геодезія», «Планування міст і транспорт», «Генеральне планування аеропортів», «Архітектура будівель і споруд».
Пореквізити	«Вертикальне планування аеродромів», «Проектування автомобільних доріг», «Економіка будівництва автомобільних доріг і аеродромів», «Основи експлуатації доріг та аеродромів», «Організація будівництва». Виконання кваліфікаційної роботи.
Інформаційне забезпечення з репозиторію та фонду НТБ НАУ	Науково-технічна бібліотека НАУ: 1. Повітряний кодекс України: Закон України від 19.05.2021 № 3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. Ст.536. 2. Питання використання приаеродромної території: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2021 № 1427. Урядовий кур'єр. 2022. №1. 3. International Civil Aviation Organization (ICAO), 2018. Aerodromes, Annex 14. Vol. I. Aerodromes Design and Operations, 8th Edition. Montreal, Quebec, Canada. 6. ІКАО Doc 8168 Правила аеронавігаційного обслуговування. Виконання польотів повітряних суден 7. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій. – Київ: Мінрегіон України, 2019. 176 с. 8. ДСТУ 3228-95. Аеродроми цивільні. Терміни та визначення. – Київ: Держстандарт, 1996. 40 с. 9. Запорожець В. В., Шматко М. П. Аеропорт: організація, технологія, безпека. Київ: Дніпро, 2002. 168 с. 10. Ашфорд Н., Райт П. Х. Проектирование аэропортов. М.: Транспорт, 1988. 328 с. 11. Проектування аеропортів: підручник / М. Ф. Дмитриченко и др. Київ: НТУ, 2010. 248 с. Репозиторій НАУ: 1. Агєєва Г. М. Розв'язання містобудівних проблем аеропортобудування: освітній акцент. European ways of the development of modern engineering research : Collective monograph. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2021. С. 1- 25. 2. Agieieva G. M., Tymoshenko M. M., Bzhezovska N. V. Planing organization of macro environment of the airports AVIA-2019 : Proceedings of the Fourteenth International Conference of Science and Technology. National Aviation University. Kyiv, 2019. PP.21.1-21.5. 3. Агєєва Г. М. Приаеродромні території як складові туристичних дестинацій. Сучасні проблеми містобудування.

	Перспективи та пріоритети розвитку: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет конф., 19 листопада 2021 року, м.Луцьк. Луцький національний технічний університет. 2021. С.82-83. 4. Агеєва Г. М. Територія аеропортів як складова туристичних дестинацій. Буд-Майстер-Клас-2021: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, 1-3 грудня 2021 р., Київ. Київський національний університет будівництва та архітектури. 2021. С.92-93.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійна аудиторія, проєктор.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Модульні контрольні роботи, диференційований залік.
Кафедра	Інфраструктури авіаційного транспорту
Факультет	Наземних споруд і аеродромів
Викладач	АГЕЄВА ГАЛИНА МИКОЛАЇВНА Дійсний член Академії будівництва України Посада: доцент Науковий ступінь: кандидат технічних наук Вчене звання: старший науковий співробітник Профайл викладача: https://scholar.google.com.ua/citations?user=1KQrvRcAAAAJ&hl=ru http://www.lib.nau.edu.ua/naukpraci/teacher.php?id=11354 Тел.: (044) 406 71 65 E-mail: Agieva@nau.edu.ua Робоче місце: ауд.4.206
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс, спрямований на вивчення особливостей розвитку аеропортів у контексті Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року. Враховує основні положення Глобального плану забезпечення безпеки польотів, сучасні тенденції та практику сертифікації аеродромів, обмеження граничної висоти і планувальні обмеження забудови ділянок на приаеродромній території. Узагальнює багаторічний досвід оцінювання експлуатаційної придатності аеродромів та урбанізації територій, розташованих поруч з аеропортами, зокрема, автора курсу.
Лінк на дисципліну	Електронний ресурс: Google Classroom - https://classroom.google.com/u/1/c/NDU0NTIzMzg5OTQ0 https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54271

Завідувач кафедри

Розробник

Олександр ДУБИК

Галина АГЕЄВА